

แนะนำ หนังสือ

สมบัติ เครือทอง*

ชื่อหนังสือ อำนาจใหม่ (Power shift)
ชื่อผู้แต่ง อัลวิน ทอฟเฟอร์ (Alvin Toffler)
ผู้แปล ชุนทอง ลอเสรีวานิช
พิมพ์ครั้งที่ 2 กันยายน 2536
จำนวนหน้า 415 หน้า
จัดพิมพ์โดย Global Brain Publication กรุงเทพฯ
ราคา 385 บาท

อำนาจใหม่ (Power shift) เป็นหนังสือเล่มที่ 3 ในจำนวนหนังสือ 3 เล่ม (*Future Shock, The third Wave* และ *Power Shift*) ที่อัลวิน ทอฟเฟอร์เขียนขึ้นเพื่อจะอธิบายความเปลี่ยนแปลงอันน่าพิศวงที่จะนำมนุษยชาติทั้งหมดก้าวเดินไปสู่ศตวรรษที่ 21 โดยแต่ละเล่มจะมีความสมบูรณ์ในตัวของมันเอง แต่ขณะเดียวกันก็ประกอบกันเป็นองค์ความรู้ที่มีความต่อเนื่องกัน

ฟิวเจอร์ช็อก (Future Shock) พูดถึง “กระบวนการ” ของการเปลี่ยนแปลงที่จะส่งผลกระทบต่อคนและองค์กร ในขณะที่ **เดอะเธิร์ดเวฟ** หรือ “คลื่นลูกที่สาม” เน้นที่ทิศทางของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในวันนี้จะนำสังคมของเราไปสู่แห่งหนใด ส่วน “**พาวเวอร์ชิฟท์**” หรือ “อำนาจใหม่” จะชี้ให้เห็นว่า ใครจะเป็นผู้ควบคุมการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะมาถึงและด้วยวิธีการอย่างไร

ในคำนำของผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ อัลวิน ทอฟเฟอร์ได้พูดถึงสาระสำคัญของผลงานชิ้นแรกว่าเป็นหนังสือที่เสนอ

อาจารย์ภาควิชาภาษาตะวันตก คณะมนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

ภาพของการพัฒนาในอัตราเร่งของประวัติศาสตร์ที่จะทำให้อสังคมเกิดความสับสนและปรับตัวไม่ทันจนนำไปสู่อาการที่เรียกว่า “ฟิวเจอร์ช็อก” ส่วน “คลื่นลูกที่สาม” นั้นได้เน้นประเด็นไปที่การปฏิวัติในทางเทคโนโลยีและสังคม รวมทั้งสิ่งที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจากการเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ โดยเรียกการปฏิวัติเกษตรกรรมเมื่อหนึ่งหมื่นปีที่แล้วว่าเป็น “คลื่นลูกที่ 1” ส่วน “คลื่นลูกที่ 2” ก็คือการปฏิวัติอุตสาหกรรม และ “คลื่นลูกที่ 3” คือการกำเนิดของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ในกลางทศวรรษ 1950 เป็นต้นมา และ “พาวเวอร์ชิฟท์” ก็คือการเปลี่ยนแปลง หรือการ “เคลื่อนย้าย” อำนาจในวงการเศรษฐกิจและการเมืองที่มีความสัมพันธ์อย่างแนบแน่นกับ “ฐานความรู้” ซึ่งเป็นสิ่งที่จะกำหนดความได้เปรียบเสียเปรียบให้แก่ประเทศต่างๆ ในโลกเล็กๆ ในนี้และเป็นแหล่งสร้างหรือค้ำจุนอำนาจที่มีประสิทธิภาพสูงสุด

“พาวเวอร์ชิฟท์” หรือ **อำนาจใหม่** (ผู้แปลเลือกตั้งชื่อว่า “อำนาจใหม่” แทนที่จะแปลตามชื่อภาษาอังกฤษ ว่า “การเคลื่อนย้ายอำนาจ” shift แปลว่า การเคลื่อนย้ายหรือการสับเปลี่ยน) มีความหนาทั้งหมด 415 หน้า แบ่งออกเป็น ภาค 6 ภาค 34

ภาคที่ 1 อำนาจในความหมายใหม่

ผู้เขียนชี้ให้เห็นว่าบัดนี้ยุคสมัยแห่งการเคลื่อนย้ายอำนาจหรือยุคสมัยของอำนาจใหม่ได้มาถึงแล้ว พร้อมกับเสนอว่า ความรู้คืออำนาจที่มีลักษณะประชาธิปไตยมากที่สุด ซึ่งต่างจากการใช้กล้ามเนื้อหรือพลังและความมั่งคั่งหรือเงินตราเพราะความรู้มีลักษณะเฉพาะคือเป็นสิ่งที่เมื่อใช้ไปแล้วยังคงอยู่ ไม่มีวันแห้งเหือดหายไปไหน อีกทั้งยังสามารถสร้างเสริมเพิ่มเติมให้พอกพูนมากขึ้นได้เรื่อยๆ ไม่มีวันที่ล้นสุด ดังนั้น ความรู้จึงมีความเป็นประชาธิปไตยมากที่สุดเพราะเป็น

ทรัพยากรที่สามารถใช้ร่วมกันหลายๆ คนในเวลาเดียวกันได้ เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ที่มีอำนาจในทุกระดับสังคม ไม่ว่าจะเป็นหัวหน้าครอบครัว ประธานบริษัท ไปจนถึงนายกรัฐมนตรีจึงพยายามอย่างถึงที่สุดที่จะควบคุมปริมาณ คุณภาพและกระบวนการจำหน่ายจ่ายแจกความรู้ให้คงไว้ในกำมือของตนเอง ดังนั้น สาระสำคัญของการต่อสู้เพื่อแย่งชิงอำนาจที่เกิดขึ้นในทุกมุมโลกในทุกวันนี้ก็คือการแย่งชิงกันเป็นผู้ควบคุมความรู้หรือพูดง่าย ๆ สั้น ๆ ก็คือสิ่งที่ฟรานซิส เบคอนได้พูดไว้ ซึ่งก็คือความรู้คืออำนาจนั่นเอง

ภาคที่ 2 ชีวิตในระบบเศรษฐกิจแบบอภิสิทธิ์ชน

กล่าวถึงระบบเศรษฐกิจในยุคที่ข้อมูลทางธุรกิจมีอัตราการเดินทางที่รวดเร็วซึ่งสามารถตอบสนองความต้องการอันเร่งด่วนได้เป็นอย่างดี และจะเป็นสิ่งที่เปลี่ยนโฉมหน้าระบบเศรษฐกิจแบบมหภาคในอดีตที่มุ่งเน้นการผลิตขนาดใหญ่แบบมวลชนไปสู่ระบบเศรษฐกิจแบบจุลภาคที่มีฐานการผลิตขนาดเล็กและมุ่งตอบสนองความต้องการเฉพาะด้านมากขึ้น อัลวิน ทอฟเฟอร์กล่าวว่าทุนสำคัญในระบบเศรษฐกิจของอนาคตก็คือทุนที่อยู่ในห้วงของโหลกของมนุษย์ เป็นทุนที่เปลี่ยนรูปแบบจากการที่เคยเป็นวัตถุที่สัมผัสได้ กลายเป็นกระดาษซึ่งเป็นสัญลักษณ์ของทรัพย์สินที่จับต้องได้ แล้วก็เปลี่ยนรูปเป็นแผ่นกระดาษซึ่งเป็นสัญลักษณ์ที่เป็นสัญลักษณ์ของสิ่งที่อยู่ในโหลกของมนุษย์อีกต่อหนึ่ง จากนั้นก็กลายเป็นสภาพเป็นจังหวัดไฟกระพริบเปิดปิดที่เป็นสัญลักษณ์อิเล็กทรอนิกส์ ทุนในความหมายของอัลวิน ทอฟเฟอร์จึงมีลักษณะเป็นสัญลักษณ์ซ้อนสัญลักษณ์ หรือที่เขาเรียกว่า “อภิสิทธิ์ชน” มากขึ้นเรื่อยๆ และเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นอย่างชัดเจนที่สุดว่า “ที่สุดของสิ่งทดแทน” ก็คือ ความรู้ เพราะความรู้คือทุนที่ใช้เท่าไรก็ไม่หมดสิ้น เป็นทรัพยากรที่มีค่ามากที่สุดของโลกธุรกิจเพราะเป็นสิ่งที่ทดแทนทรัพยากรอื่นๆ ได้มากที่สุด

ภาคที่ 3 สังคมสารสนเทศ

ในภาคนี้ อัลวิน ทอฟเฟอร์ได้พยายามเชื่อมโยงให้เห็นถึงบทบาทของความรู้ที่ได้รับการจัดระบบเป็นหมวดหมู่เพื่อนำไปประยุกต์ใช้งานในด้านต่างๆ โดยความช่วยเหลือของเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ ซึ่งจะเข้าไปควบคุมระบบการดำเนินงานขององค์กรต่างๆ ในสังคม วิทยาการคอมพิวเตอร์จะทำให้กระบวนการผลิตสินค้ามีความยืดหยุ่น คล่องตัวมากขึ้น

สามารถผลิตสินค้าตามความต้องการเฉพาะที่มีปริมาณการผลิตน้อยๆ ได้ในเวลาอันสั้น (แนวความคิดเดิมคือการผลิตที่คุ้มทุนนั้นจะต้องผลิตสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งเท่านั้นและต้องผลิตเป็นจำนวนมาก แต่ในระบบใหม่ที่ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศจะช่วยให้เกิดการผลิตสินค้าที่หลากหลายชนิดมากขึ้นและแต่ละประเภทก็จะมีปริมาณไม่สูง คือผลิตตามผลการวิเคราะห์ความต้องการที่ได้จากเทคโนโลยีสารสนเทศ) ดังนั้นจึงจะไม่มีสต็อกสินค้าครวระมากๆ อีกต่อไป ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจที่อยู่ในวงจรเดียวกันเป็นลูกโซ่ การแข่งขันทางธุรกิจและการเมืองในปัจจุบันนี้หรือในอนาคตข้างหน้าก็คือการทำสงครามข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่จะเป็นตัวชี้ว่าใครจะเป็นผู้ยึดกุมอำนาจได้ดีที่สุด

ภาคที่ 4 อำนาจในองค์กรแบบยืดหยุ่น

เมื่อชี้ให้เห็นว่าอาวุธสำคัญที่จะใช้ในสงครามเพื่อแย่งชิงความเป็นเลิศในทางเศรษฐกิจของศตวรรษหน้า คือ ความรู้พื้นฐานที่เป็นผลผลิตจากสติปัญญาของมนุษย์ซึ่งจะกำหนดชะตากรรมของประเทศต่างๆ แล้ว อัลวิน ทอฟเฟอร์ก็วิเคราะห์ให้เห็นว่า สิ่งที่จะเป็นอุปสรรคสำคัญต่อการทำสงครามสารสนเทศซึ่งจะส่งผลกระทบต่อมาได้มาซึ่งอำนาจในทางเศรษฐกิจและการเมืองนั้นก็คือ การบริหารงานแบบระบบราชการ ซึ่งในที่นี้ไม่ได้หมายถึงระบบการทำงานของหน่วยงานราชการต่างๆ เป็นการเฉพาะ แต่หมายถึงระบบการบริหารในองค์กรขนาดใหญ่ทั้งที่เป็นของภาครัฐและเอกชนที่มีสายการบังคับบัญชา ขั้นตอนการทำงานที่สลับซับซ้อนและมีระบบงานที่อึดอาด ลำช้า ไม่คล่องตัว

ผู้เขียนเปรียบเทียบให้เห็นว่าระบบเศรษฐกิจหลังการปฏิวัติอุตสาหกรรมที่ใช้เครื่องจักรช่วยในการผลิตแบบมวลชนนั้นมุ่งที่จะรับใช้สังคมผู้บริโภครวมที่มีลักษณะการใช้ชีวิตที่เป็นแบบแผนเหมือนๆ กัน ในขณะที่ระบบเศรษฐกิจแบบอภิสิทธิ์ชนในปัจจุบันเริ่มรับใช้สังคมที่มีลักษณะเป็นกลุ่มก้อนเล็กๆ กระจัดกระจายซึ่งมีรูปแบบการดำรงชีวิต ความต้องการสินค้าและเทคโนโลยีที่แตกต่างกัน

ความหลากหลายที่ว่านี้ทำให้เกิดความซับซ้อน องค์กรธุรกิจจึงต้องการข้อมูลความรู้มากขึ้นเพื่อตอบสนองความหลากหลายเหล่านี้ซึ่งมีอัตราการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วกว่าปัญหาที่จะเกิดขึ้นคือ วิกฤติการณ์การเก็บรักษาและถ่ายทอดองค์ความรู้หรือข้อมูลสารสนเทศที่มีอยู่ ทั้งนี้เป็นเพราะว่าระบบการบริหารแบบเดิมซึ่งมีลักษณะการบริหารเป็นไปตาม

ลำดับชั้นแบบต้นไม้ นั้น ไม่มีความยืดหยุ่นต่อการไหลเวียนของข้อมูลที่มีปริมาณมากมายมหาศาลและมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอยู่เสมอ ดังนั้นองค์กรที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจะต้องหาทางจัดระบบให้ความรู้ซึ่งเป็นฐานสำคัญของการเคลื่อนย้ายอำนาจนั้นมีการไหลเวียนแบบเสรี มีลักษณะเหมือนใยแมงมุม คือสามารถที่จะเคลื่อนย้ายตำแหน่งไปยังที่ใดที่หนึ่งได้ทันทีโดยไม่ต้องผ่านศูนย์กลางนั้นหมายถึงว่าในองค์กรที่มีการนวดกรรมระบบการบริหารนั้น พนักงานระดับล่างสุดขององค์กร สามารถสื่อสารโดยตรงกับผู้บริหารระดับสูงที่กำลังแก้ไขปัญหาเดียวกันนี้ได้ และหัวหน้าคณะเจ้าหน้าที่บริหารก็สามารถเรียกข้อมูล พิมพ์เขียว ข้อเสนอจากพนักงานคนใดคนหนึ่งได้โดยตรง เพียงแต่กดปุ่มป้อนคำสั่งผ่านเครื่องคอมพิวเตอร์เท่านั้น โดยไม่จำเป็นต้องส่งการลงไปตามลำดับชั้นเหมือนแต่ก่อน

อัลวิน ทอฟฟเลอร์ได้สรุปในตอนท้ายของภาคนี้ว่าระบบการสร้างความรู้แบบใหม่ที่มีลักษณะสำคัญที่ต่างไปจากระบบการสร้างความรู้แบบเก่า คือ ระบบใหม่จะเป็นระบบที่พึ่งพาการแลกเปลี่ยนข้อมูล สารสนเทศและความรู้มากขึ้น ระบบใหม่เป็นระบบที่มีความยืดหยุ่น (เหมือนจังหวะเดินของซีพอร์ มีการเดินขึ้นเดินลง) คือสามารถผลิตสินค้าได้หลากหลายชนิดตรงตามความต้องการของตลาดซึ่งมีลักษณะแยกย่อยเป็นกลุ่มเล็กกลุ่มน้อยมากขึ้น โดยใช้ระยะเวลาสั้น ๆ แต่มีต้นทุนใกล้เคียงกับสินค้าที่ใช้กระบวนการผลิตแบบมวลชน หน่วยงานขนาดเล็ก ทีมงานเฉพาะกิจ พันธมิตรทางธุรกิจจะมีบทบาทแทนระบบราชการที่เชื่องช้า โครงสร้างองค์กรที่มีการตัดสินใจแบบสายงานตามลำดับจะถูกขจัดตัดทอนลงเพื่อทำให้สามารถตัดสินใจได้เร็วขึ้น ระบบการไหลเวียนของข้อมูลสารสนเทศจะเป็นไปอย่างเสรีหรือเป็นแบบใยแมงมุม เป็นอิสระจากส่วนกลาง

ภาคที่ 5 การเคลื่อนย้ายของอำนาจการเมือง

ในภาคนี้ผู้เขียนได้กล่าวถึงการเคลื่อนย้ายของอำนาจทางการเมืองที่มีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนย้ายอำนาจทางเศรษฐกิจอย่างแนบแน่น พร้อมทั้งชี้ให้เห็นว่า ปัจจุบันนี้ประชาธิปไตยแบบมวลชนกำลังถูกแทนที่ด้วย “ประชาธิปไตยแบบชิ้นส่วนย่อย ๆ” ซึ่งสอดคล้องกับโครงสร้างของอำนาจในทางเศรษฐกิจที่มีลักษณะแยกย่อยและยืดหยุ่นมากขึ้น

ในตอนหนึ่งของภาคนี้ อัลวิน ทอฟฟเลอร์ได้กล่าวถึงพรรคที่มองไม่เห็นพรรคหนึ่งที่มีอำนาจในการบริหารงาน

อย่างแท้จริงมาโดยตลอด พรรคที่ว่านี้ก็คือพรรคราชการ ซึ่งเป็นพรรคที่ได้ชัยชนะตลอดกาล ดังนั้นการเปลี่ยนแปลงของโครงสร้างทางเศรษฐกิจจึงส่งผลกระทบต่อการอยู่รอดของพรรคราชการโดยตรง การเรียกร้องให้มีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่ตั้งกระหึ่มไปทั่วโลกนั้น ในมุมมองของผู้เขียนก็เป็นลักษณะการปรับตัวแบบหนึ่งของพรรคราชการเท่านั้นเอง

ในระบบที่โครงสร้างประชาธิปไตยแบบมวลชนเปลี่ยนไปสู่ระบบประชาธิปไตยที่แยกเป็นกลุ่มย่อยๆ นั้น นักการเมืองต้องต่อสู้แย่งชิงอำนาจกับพรรคข้าราชการอย่างรุนแรง โดยการตั้งทีมงานเฉพาะกิจเพื่อการคลี่คลายปัญหา เนื่องจากปัญหาของระบบการเมืองแบบประชาธิปไตยแบบแยกย่อยเป็นกลุ่มๆ นั้นมีความสลับซับซ้อนมากกว่าที่ระบบราชการซึ่งมีลักษณะรวมศูนย์กลางอำนาจจะแก้ไขได้

การแย่งชิงอำนาจในยุคสมัยคลื่นลูกที่สามจึงผูกติดอยู่กับการแย่งชิงข้อมูลสารสนเทศ ซึ่งนำไปสู่การจรรยาบรรณข้อมูลการใช้กลเม็ดในการตัดแต่งข้อมูลสารสนเทศเพื่อทำลายคู่ต่อสู้ทางการเมืองและเศรษฐกิจ ผลจากการใช้กลเม็ดดังกล่าวทำให้ข้อมูลสารสนเทศนั้นมีคุณค่าของความเป็นจริงอยู่น้อยมาก ผลก็คือข้อมูล สารสนเทศหรือความรู้นั้นๆ ไม่มีสถานะที่เป็นกลางเมื่อถูกนำไปใช้เพื่อการแย่งชิงหรือรักษาอำนาจเอาไว้

เมื่อเป็นเช่นนี้ผู้มีอำนาจจึงต้องหาเครื่องมือแบบใหม่ที่ทันสมัยและเอื้อให้เกิดการเล่นแปรรูปข้อมูลข่าวสารได้อย่างแนบเนียนมากที่สุด และเทคโนโลยีแบบใหม่ที่ว่านี้ก็คือคอมพิวเตอร์ ที่สามารถช่วยเพิ่มพูนความรู้และวิทยาการที่จำเป็นสำหรับคนตัดสินใจ

อย่างไรก็ตามแม้คอมพิวเตอร์จะมีประสิทธิภาพในการทำงานมากขึ้นเพียงใด แต่ผู้บริหารระดับสูง หรือผู้นำทางการเมือง ตลอดจนข้าราชการระดับสูงก็ยังคงประเมินความจำเป็นที่ตัวเองจะต้องพึ่งพาอาศัยคอมพิวเตอร์มากขึ้นต่ำกว่าความเป็นจริงและมองไม่เห็น ว่า ตัวเองอยู่ในสถานะที่อ่อนแอกว่าผู้ที่สามารถใช้คอมพิวเตอร์เพื่อจุดประสงค์ในทางอำนาจมากแค่ไหนอยู่ดี

ในตอนท้ายของภาคนี้ อัลวิน ทอฟฟเลอร์ได้สรุปว่าประเด็นทางการเมืองที่เป็นอยู่ในระบบเศรษฐกิจที่มีฐานอยู่บนความรู้ นั้น ไม่ใช่เรื่องของกระจายความมั่นคงอีกแล้ว แต่เป็นปัญหาเกี่ยวกับเรื่องการจัดสรร การจำหน่ายจ่ายแจกที่มาแห่งความรู้ ซึ่งก็คือข้อมูลสารสนเทศและสื่อที่เกิดมาจากการที่โครงสร้างพื้นฐานทางอิเล็กทรอนิกส์แผ่ปกคลุมไปทั่วโลก

โลกปัจจุบันจึงกำลังเผชิญหน้ากับการเคลื่อนย้ายอำนาจทางการเมืองที่รุนแรง โดยมีทางเลือก 2 ทาง คือ การสร้างประชาธิปไตยใหม่ หรือไม่ก็กลับไปสู่ยุคมืดอีกครั้งหนึ่ง

ทางเลือกอันแรกก็คือการทำให้ประชาธิปไตยเคลื่อนย้ายจากรัฐมาสู่ปัจเจกชน ซึ่งหมายถึงการทำให้ประชาธิปไตยเป็นเรื่องส่วนบุคคล ไม่ใช่เรื่องของนักการเมือง ไม่ใช่เรื่องของรัฐสภา ไม่ใช่เรื่องของรัฐบาลแต่เพียงฝ่ายเดียวอีกต่อไป ทางเลือกสายนี้จะมีกลุ่มคนที่รวมตัวเป็นพันธมิตรทางการเมืองในอนาคต คือกลุ่มปัญญาชน นักวิทยาศาสตร์ ศิลปิน และพวกเสรีนิยม ที่รวมตัวกับผู้บริหารธุรกิจ ผู้ถือหุ้นและนายทุน ส่วนทางเลือก ที่ 2 นั้นก็คือการรื้อถอนอำนาจปัจเจกชนลงจนหมดสิ้น ซึ่งทางเลือกสายนี้จะมีกลุ่มพลังที่ยิ่งใหญ่ 3 กลุ่มที่กำลังเติบโตขึ้นทุกวัน คือ ขบวนการคลั่งศาสนา ขบวนการเทวนิยมคริสต์ และขบวนการเกลียดกลัวชาวต่างชาติ

ดังนั้น ในยุคสมัยแห่งการเคลื่อนย้ายของอำนาจที่กำลังดำเนินอยู่นี้ การต่อสู้ทางอุดมการณ์เบื้องต้นจะไม่ใช้การต่อสู้ระหว่างประชาธิปไตยทุนนิยมกับเผด็จการคอมมิวนิสต์อีกต่อไป แต่จะเป็นการต่อสู้ระหว่างประชาธิปไตยของศตวรรษที่ 21 กับขบวนการที่จะนำสังคมกลับไปสู่ยุคมืดของศตวรรษที่ 11

ภาคที่ 6 การเคลื่อนย้ายอำนาจโลก

ในทัศนะของอัลวิน ทอฟเฟอร์ อำนาจของโลกในยุคที่มีการทำสงครามแย่งอำนาจทางเศรษฐกิจด้วยการครอบครองข้อมูลด้วยเทคโนโลยีสารสนเทศนั้นจะแบ่งโลกออกเป็นสองขั้วอย่างชัดเจน ขั้วหนึ่งก็คือกลุ่มประเทศเร็ว ซึ่งหมายถึงประเทศที่กิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ส่วนอีกขั้วหนึ่งคือประเทศช้า ซึ่งหมายถึงประเทศที่กิจกรรมทางด้านเศรษฐกิจเคลื่อนไหวช้า

ประเทศเร็วจะมีการใช้เทคโนโลยีใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพในการจัดการมากขึ้นโดยการใช้ความรู้ที่สะสมไว้มาเร่งอัตราการผลิต การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ ผลจากการเปลี่ยนแปลงนี้จะทำให้ประเทศเร็วมีความได้เปรียบ เพราะปัจจัยการผลิตแบบดั้งเดิม คือวัตถุดิบและแรงงานจะลดความสำคัญลง ในขณะที่ในประเทศช้า วัตถุดิบและแรงงานจะยังเป็นปัญหาที่สำคัญและจะส่งผลกระทบต่อการผลิตอย่างแน่นอน

สิ่งที่จะเปลี่ยนแปลงก็คือ ในอนาคต การลงทุนในประเทศเร็วจะไม่พึ่งพาวัตถุดิบหรือแรงงานราคาถูกอีกต่อไป ทั้งนี้เป็นเพราะว่าประเทศที่ใช้เทคโนโลยีที่ก้าวหน้า และปรับโครงสร้างการบริหารงานขององค์กรให้มีความคล่องตัว พร้อม

กับปรับระบบการไหลเวียนของข้อมูลสารสนเทศให้เป็นไปอย่างรวดเร็วนั้นจะช่วยลดต้นทุนในการผลิตได้มากกว่าการรีดเอาจากคนงานที่รับค่าจ้างเป็นรายชั่วโมง

เมื่อเป็นเช่นนี้ ยุทธศาสตร์เศรษฐกิจในอนาคตที่อัลวิน ทอฟเฟอร์คาดการณ์ไว้ก็คือ ประเทศทุกประเทศจะต้องรีบวางโครงสร้างพื้นฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งหมายรวมถึงบริการโทรศัพท์และระบบข้อมูลสารสนเทศที่ทันสมัย รวดเร็ว และสามารถเชื่อมต่อกันช่วยงานต่างๆ ในโลกเพื่อการอยู่อาศัยในสังคมเศรษฐกิจโดยไม่เสียเปรียบ

ในตอนหนึ่งที่น่าสนใจในภาคนี้ ก็คือการวิเคราะห์อำนาจทางวัฒนธรรมของประเทศสหรัฐอเมริกา ผู้เขียนชี้ให้เห็นว่า สิ่งที่มีความสำคัญต่ออำนาจของสหรัฐฯ ในระยะยาวมากกว่าฐานการผลิตแบบมวลชนก็คือ ฐานความรู้ เพราะสหรัฐฯ ให้ความสำคัญกับการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีมาอย่างต่อเนื่อง เพราะสหรัฐฯ ได้เปรียบประเทศมหาอำนาจทางเศรษฐกิจอย่างญี่ปุ่นหรือประเทศยุโรปตรงที่มีระบบการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจมากกว่า เมื่อไม่ต้องขึ้นต่อการชี้นำของกระทรวงศึกษาธิการ ระบบการศึกษาในสหรัฐฯ จึงเป็นระบบที่มีศักยภาพในการเปิดรับประสบการณ์และพัฒนาความรู้ใหม่ๆ อย่างแท้จริง

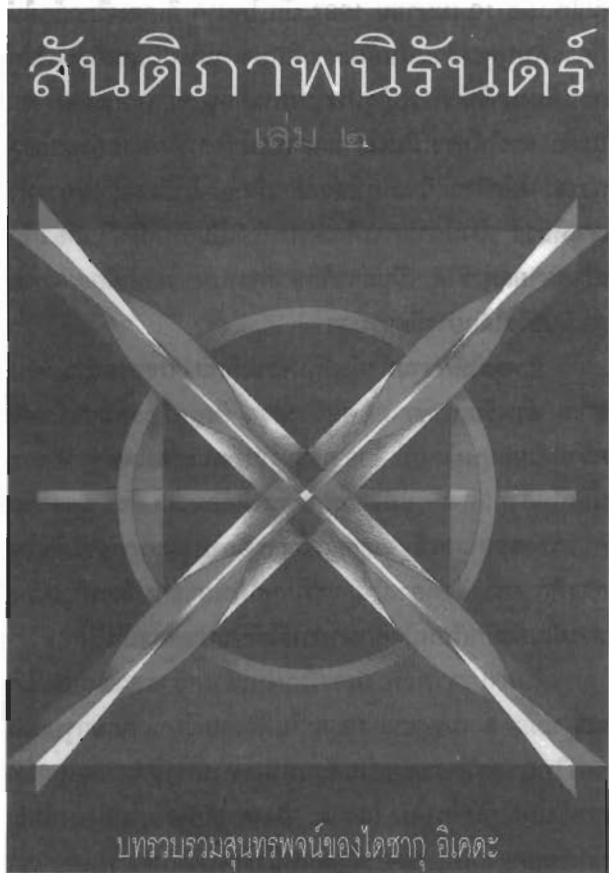
ในบทสรุปสุดท้ายที่ว่าด้วยเรื่องของเสรีภาพ คำสั่งและโอกาสนั้น อัลวิน ทอฟเฟอร์ได้ลงความเห็นว่าการเกิดขึ้นของอำนาจยังมีเงื่อนไขสำคัญอยู่ที่โอกาส ซึ่งเป็นข้อยกเว้นที่ผิดปกติของจักรวาลและพฤติกรรมของมนุษย์ การเกิดขึ้นและการคงอยู่ของอำนาจจะขึ้นอยู่กับ การเปลี่ยนแปลงที่สัมพันธ์แบบแน่นกับการเปลี่ยนแปลงของความรู้ที่กำลังมีบทบาทสำคัญมากขึ้น

ทั้งหมดนี้คือสาระสำคัญส่วนหนึ่งของหนังสือเล่มนี้ ผู้สนใจสามารถหาซื้อได้จากร้านหนังสือทั่วไป เมื่อดูราคาก็อาจจะรู้สึกว่ามันแพง แต่ถ้าได้อ่านแล้วก็จะรู้สึกว่ามันดีเล่มนี้ราคาไม่แพงเลยเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำหนักที่ผู้เขียนใช้เวลาสั่งสมศึกษาหาความรู้เพื่อพยากรณ์เหตุการณ์ต่างๆ ที่จะเกิดขึ้นบนโลกของเรา

ในบทกล่าวนำ ดร. อำนวย วีรธรรม ได้พูดถึงหนังสือเล่มนี้ว่า “พาวเวอร์พีท” เป็นหนังสือที่มีคุณค่าไม่แค่เฉพาะในด้านการศึกษาและวิชาการเท่านั้น แต่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อนักการเมือง นักธุรกิจและนักบริหารทั้งในภาคของรัฐบาลและภาคเอกชน เพราะผู้เขียนหนังสือเล่มนี้ได้วิเคราะห์และพยากรณ์การเปลี่ยนแปลงทางการเมือง เศรษฐกิจและ

สังคมของโลกในศตวรรษหน้าไว้อย่างแจ่มชัดและอย่างมีเหตุผลลึกซึ้ง”

จึงซ็อกันมาอ่านเถอะ อ่านเพื่อไ้บรรลุถึงสิ่งที่พรานซิสเบคอนได้กล่าวไว้ ซึ่งก็คือ ความรู้คืออำนาจ อ่านเพื่อเตรียมรับความเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในห้วงศตวรรษหน้าที่จะถึงนี้...

ชื่อหนังสือ **สันติภาพนิรันดร์ เล่ม ๒ (A LASTING PEACE Volume Two)**

ชื่อผู้แต่ง **โดซากุ อิเคดะ (Daisaku Ikeda)**

ผู้แปล **สันติ อิศโรรุฎกุล**

พิมพ์ครั้งที่ ๑ **สิงหาคม 2537**

ชื่อเสียงของโดซากุ อิเคดะ นักคิดคนสำคัญของญี่ปุ่น อดีตประธานองค์การมหาสาขาวพุทธ (1960-1979) ผู้ได้รับรางวัลสันติภาพจากองค์การสหประชาชาติเมื่อปี 1983 เริ่มเป็น

ที่รู้จักในเมืองไทยจากผลงานสำคัญเท่าที่ตีพิมพ์จำหน่ายแล้ว 2 เล่ม คือ ชีวิตเลือกได้: บทสนทนาระหว่างอาร์โนลด์ ทอยน์บี และโดซากุ อิเคดะ (สดใส ชันติวพงษ์ แปล สำนักพิมพ์เคล็ดไทย (2530) และ แพร่งชีวิต : บทสนทนาว่าด้วยวัฒนธรรมระหว่างชาติ ระหว่างคาราน ชิงห์ปราชญ์อินเดียและโดซากุ อิเคดะ (สดใส ชันติวพงษ์ แปล สำนักพิมพ์เคล็ดไทย 2532)

สำหรับ **สันติภาพนิรันดร์ เล่ม ๒** นี้ เป็นบทรวบรวมสุนทรพจน์ของโดซากุ อิเคดะ ซึ่งเป็นผลงานสืบต่อเนื่องมาจากเล่มที่ 1 ในชื่อเดียวกัน (*A Lasting Peace volume I*) ไม่ทราบว่ามีฉบับแปลเป็นภาษาไทยแล้วหรือไม่ เพราะดูจากคำนำของหนังสือเป็นคำนำที่เขียนโดยอิเคดะ ไม่ใช่คำนำของสำนักพิมพ์หรือของผู้แปล จึงไม่สามารถหาข้อมูลในส่วนนี้มายืนยันได้

สันติภาพนิรันดร์ ประกอบด้วยคำปราศรัย ปาฐกถา ตลอดจนทัศนะต่างๆ 30 บท ซึ่งโดซากุ อิเคดะได้แสดงไว้ทั้งในและต่างประเทศ โดยประเด็นส่วนใหญ่ได้กล่าวถึงปัญหาสำคัญที่กำลังคุกคามความสงบสุขของโลก คือ ปัญหาอาวุธนิวเคลียร์ ปัญหาสิ่งแวดล้อม การแบ่งแยกความเป็นตะวันออกตะวันตก การแตกต่างกันระหว่างประเทศที่ร่ำรวยและยากจน ตลอดจนแนวทางแก้ไขที่มุ่งไปสู่การวางรากฐานทางการศึกษา และวัฒนธรรมที่จะเป็นตัวสร้างภูมิคุ้มกันที่มั่นคงและถาวรที่สุดให้แก่สันติภาพของโลก

อุดมคติของมนุษย์เกี่ยวกับอนาคตควรจะต้องมาจากศรัทธาทางศาสนาที่อยู่ในส่วนลึกของจิตใจของมนุษย์ ถึงเวลาแล้วที่คนเราจะต้องช่วงชิงความสำคัญเร่งด่วนจากอิทธิพลภายนอกตัวมนุษย์ แล้วมอบความสำคัญนี้ให้แก่การปฏิบัติที่เกิดจากส่วนลึกของจิตใจมนุษย์ ยุคนี้ต้องเป็นยุคฟื้นฟูครั้งที่สอง ซึ่งคนธรรมดาสามัญต้องมีบทบาทขึ้นมา สังครามที่มนุษย์ต้องต่อสู้ ก็คือแปรเปลี่ยนชีวิตจากจิตสำนึกภายในตัวเราเอง

นั่นคือพลังความคิดหลักของโดซากุ อิเคดะที่กล่าวไว้ในโอกาสฉลองครบรอบการก่อตั้งโซกกา กักไก (องค์การมหาสาขาวพุทธ) เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 1978 ในหัวข้อเรื่อง เอกภาพกับสิ่งแวดล้อม โดยนำเสนอความคิดอันน่าสนใจในตอนหนึ่งไว้ว่า ปัญหาต่างๆ ที่มนุษยชาติกำลังเผชิญอยู่นั้นมีสาเหตุหลักมาจาก 3 แหล่ง คือ หนึ่ง สภาวะจิตใจภายในตนเอง สอง ความสัมพันธ์กับผู้อื่น และสาม ความสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ซึ่งสรุปสั้นๆ ก็คือ ปัญหาที่เราพบจะเกิดมาจากตัวเรา ผู้อื่น และสิ่งแวดล้อมนี้เสมอ และเป็นสิ่งที่ไม่

สามารถแยกออกจากกันได้ เพราะเมื่อจิตของคนๆ หนึ่งถูกรบกวนจนเสียสมดุล ก็จะมีห้วงพิชพันธ์แห่งความแตกแยกเพื่อทำลายล้างผู้อื่นรวมถึงสิ่งแวดล้อมได้ตลอดเวลา

คำปราศรัยหรือปาฐกถาทั้ง 30 บทที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มนี้ ชี้ให้เห็นว่าโดซากุ อิเคดะมีความเป็นห่วงสันติภาพของโลกอย่างแท้จริง เขาได้เพียรพยายามเสนอแผนสันติภาพที่เป็นรูปธรรมและสามารถปฏิบัติได้จริง (ดูเรื่องข้อเสนอ 10 ประการเพื่อขจัดอาวุธนิวเคลียร์ ข้อเสนอเพื่อการลดกำลังอาวุธและยกเลิกอาวุธนิวเคลียร์ ข้อเสนอใหม่สำหรับสันติภาพและการลดกำลังอาวุธโลก ที่ปลอดจากสงคราม สันติภาพและภารกิจของเยาวชน เส้นทางสู่สันติภาพจากข้อสังเกตส่วนตัว คลื่นลูกใหม่แห่งสันติภาพ สหัสวรรษที่ 21 และ แลกเปลี่ยนทัศนะเพื่อสันติภาพอันยาวนาน โดยทีในสุนทรพจน์หัวข้ออื่นๆ จะมีแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องการสร้างและรักษาสันติภาพของโลกสอดแทรกอยู่เสมอ)

โดซากุ อิเคดะได้รับเชิญให้ไปกล่าวบรรยายแก่นักศึกษาในมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศอยู่เสมอ เช่น จีน โรมานีเย บุลกาเรีย และอเมริกา (เฉพาะที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้) สุนทรพจน์ของเขาจึงมุ่งที่จะอบรมบ่มเพาะเยาวชนของญี่ปุ่นและของโลกให้ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนมนุษย์ด้วยการแลกเปลี่ยนทัศนะทางด้านการศึกษาและวัฒนธรรมซึ่งเขามีความเชื่อมั่นว่าเป็นรากฐานที่แท้จริงของสันติภาพที่ยั่งยืน

คำปราศรัยของโดซากุ อิเคดะ ในหัวข้อเรื่อง ศรัทธาและความมุ่งมั่นที่นำเสนอในที่ประชุมสัมมนาภาคฤดูร้อนฝ่ายเยาวชนชายและนักศึกษาของโซกกา กักโก เมื่อ 31 กรกฎาคม 1972 เน้นย้ำว่า เสรีภาพในความเชื่อหรือความศรัทธาจะต้องได้รับการพิทักษ์ปกป้องตลอดกาล เพราะศรัทธาคือแก่นแกนของสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐาน (...) เปรียบได้กับบ่อน้ำพุที่มีน้ำพวยพุ่งกระจายออกเป็นสายน้ำแห่งสิทธิเสรีภาพอีกมากมายหลายสาย รวมทั้งสิทธิเสรีภาพทางความคิดเห็นทางจิตสำนึก ทางการพูด และการรวมตัวกัน สิทธิในการจัดตั้งองค์การ สิทธิที่จะเลือกตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัย สิทธิในการเลือกอาชีพการงาน และสิทธิเสรีภาพในการศึกษาเล่าเรียน

เขากล่าวว่าความจริงแล้วนั้นเพียงความรู้และการเรียนรู้ไม่อาจจะช่วยให้เรามีพลังแกร่งกล้าที่จำเป็นสำหรับภารกิจดังกล่าวได้ การมีอำนาจ ชื่อเสียง และมีฐานะทางเศรษฐกิจดี ก็ไม่อาจจะช่วยให้เรามีพลังความสามารถที่จะฝ่าฟันอุปสรรคอันใหญ่หลวงได้เช่นกัน ศรัทธาต่างหากเล่าที่สำคัญมากต่อการ

บ่มเพาะผู้ที่จะนำตะเกียงแห่งสันติภาพ ฝ่าพายุไปได้ถึงอนาคตกาล

สาระสำคัญที่นักปราชญ์ญี่ปุ่นผู้นี้ได้พยายามชี้ให้เห็นเมื่อกล่าวถึงการศึกษาของมนุษย์นั้นก็คือ คนเราจะต้องเรียนรู้ทั้งในสาขาที่เป็นทวิสัยและที่เป็นอติวิสัย ซึ่งสมควรที่จะได้รับการพัฒนาให้เกิดความสมดุลย์เท่าๆ กัน

ในบทที่ว่าด้วย ข้อคิดเกี่ยวกับเป้าหมายการศึกษา ซึ่งบรรยายในที่ประชุมใหญ่นักการศึกษาทั่วประเทศญี่ปุ่นแห่งโซกกา กักโก เมื่อ 10 เมษายน 1987 นั้น โดซากุ อิเคดะเรียกร้องให้มีการฟื้นฟูคุณค่ามนุษย์ในการศึกษา และปฏิเสธที่จะให้นักการเมืองมาชี้นำการปฏิรูประบบการศึกษาอย่างเด็ดขาด เขาไม่ต้องการให้การเมืองเข้ามาครอบงำการศึกษาและนำไปสู่การสร้างลัทธิชาตินิยมเหมือนอย่างที่ญี่ปุ่นได้มีบทเรียนมาแล้ว เขาเห็นว่า เป้าหมายการศึกษาจะต้องเป็นอันหนึ่งอันเดียวกับเป้าหมายแห่งชีวิต เป็นการศึกษาที่จะต้องช่วยให้เด็กสามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข

อิเคดะให้ความสำคัญกับความคิดสร้างสรรค์เป็นอย่างมาก สำหรับเขาความคิดสร้างสรรค์คือเครื่องหมายที่บ่งชี้ความเป็นมนุษย์เลยทีเดียว ความรู้ในทัศนะของโดซากุ อิเคดะนั้นเป็นสิ่งที่แสวงหาได้จากสภาพแวดล้อมรอบตัว แต่ความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการนั้นจะต้องมาจากภายในตัวเอง การศึกษาที่ดีจึงต้องเป็นการศึกษาที่พยายามดึงพลังสร้างสรรค์ในตัวนักเรียนนักศึกษามาใช้ให้เป็นประโยชน์ให้ได้

ในคำโอวาทเรื่องการฝึกฝนเพื่อสร้างสามัญสำนึก แสดงเมื่อ 8 เมษายน 1985 ในพิธีต้อนรับนักศึกษารุ่นแรกของวิทยาลัยโซกะอันเป็นส่วนหนึ่งของมหาวิทยาลัยโซกะที่เขาเป็นผู้ก่อตั้งขึ้นนั้น โดซากุ อิเคดะได้อ้างอิงไปถึงมงแตญ นักเขียนความเรียงคนสำคัญคนหนึ่งของประเทศฝรั่งเศส เขาได้รับแรงบันดาลใจจากงานเขียนของมงแตญที่กล่าวไว้ว่าชะตาชีวิตของมนุษย์ไม่เคยให้ทั้งความสุขหรือความทุกข์ แต่ให้เพียงวัตถุและเมล็ดพันธ์ไว้บ่มเพาะเอง แต่สิ่งที่มีพลังยิ่งกว่าชะตาชีวิตก็คือ พลังทางความคิดที่สามารถตีความปรากฏการณ์ได้ตามความต้องการของเจ้าของความคิดที่มีพลังจริงๆ

เมื่อเป็นเช่นนี้ โดซากุ อิเคดะจึงเชื่อว่าสิ่งที่สำคัญสำหรับความสุขหรือความทุกข์ของชีวิตมนุษย์นั้น ก็คือกรรมมีสามัญสำนึกที่ถูกต้องมันคงนั่นเอง การสร้างสามัญสำนึกที่ถูกต้องมันคง ซึ่งก็คือการอบรมบ่มเพาะอุปนิสัยของคนเราแต่ละคน จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง

เขาเห็นว่าเมื่อคนเรามีสามัญสำนึกที่ติงามก็จะเริ่มครุ่น

คิดไตร่ตรองอย่างลึกซึ้งและตัดสินใจด้วยอัตวิสัยที่ถูกต้อง
สามัญสำนึกนี้เองที่จะแก้ปัญหาสำคัญ คือ สงครามอาวูธนิ
เคลียร์ที่มนุษยชาติกำลังเผชิญอยู่ได้อย่างมีประสิทธิภาพที่
สุด ในข้อเสนอที่เขาได้กล่าวแสดงในโอกาสฉลองวันโซกา กัก
โก สากล ครั้งที่ 11 เมื่อ 26 มกราคม 1986 เกี่ยวกับเรื่อง
แลกเปลี่ยนทัศนคติเพื่อสันติภาพอันยืนนาน อันเป็นบท
สุดท้ายของหนังสือเล่มนี้นั้น โดซาคุ อิเคดะกล่าวถึงคำพูด
ของแฮโรลด์ วิลเลนส์ นักต่อสู้แบบอหิงสาชาวอเมริกันที่มี
ชื่อเสียงไว้ว่า ความเชื่ออย่างมงายในความเชี่ยวชาญ ก็คือ
ความเชื่อที่มงายนั่นเอง การสร้างระเบิดไฮโดรเจน จำเป็น
ต้องใช้ความเชี่ยวชาญทางด้านวิทยาศาสตร์ แต่การที่จะรู้ว่า
มีระเบิดไฮโดรเจนมากเกินพอแล้ว ใช้เพียงสามัญสำนึกก็รู้ได้และ
สามัญสำนึกนี้แหละที่มนุษย์เราจำต้องมีให้มากที่สุด ในขณะที่

เขาจึงเห็นว่าการสร้างสันติภาพของโลกนั้น ยังมีอีก
สิ่งหนึ่งที่จะต้องสร้างให้เกิดขึ้น สิ่งนั้นก็คือการสร้างค่านิยม
ที่ช่วยให้เกิดความไว้วางใจกัน เขายกคำพูดของจอร์จ เดนแนน
อดีตเอกอัครราชทูตสหรัฐฯ ประจำสหภาพโซเวียต ซึ่งกล่าว
ไว้ว่า การที่คนเราเกิดความไม่ไว้วางใจกันนั้นเป็นปัญหาที่
ประกอบด้วยเงื่อนไขตัวแปรหลายประการ มันเป็นปัญหา
ความคิดที่มองอะไรแบบตายตัว เกิดจากองค์ประกอบหลาย
อย่าง คือ ความหวาดกลัว ความชิงชัง ความหยิ่งยะโสในศักดิ์
ศรีของประเทศชาติ สิ่งเหล่านี้ทำให้เข้าใจความตั้งใจของอีก
ฝ่ายหนึ่งอย่างผิดพลาดคลาดเคลื่อน บางครั้งเป็นอคติมาก
เสียจนไม่ยอมพิจารณาจับฟัง ไม่เห็นความตั้งใจของอีกฝ่าย
หนึ่งเลย แนวโน้มต่างๆ ไปจะเป็นกรณีที่ต่างฝ่ายต่างเห็น
ความสำคัญของฝ่ายตนเท่านั้น ในขณะที่เดียวกันก็มักจะดู
แคลนอีกฝ่ายหนึ่ง มันเป็นความคิดที่คับแคบ มองอะไรตายตัว
ไม่ลึกซึ้ง ก่อนข้างจะตัดสินใจของนักวางแผนทางการทหาร
ประเภททหารอาชีพ ที่มักจะทำให้ผู้อื่นเข้าใจว่าสงครามเป็น
สิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยเข้าใจเอาเองว่า สงครามเป็นปัญหาที่
หลีกเลี่ยงไม่ได้เลย แล้วโดซาคุ อิเคดะก็สรุปผลที่เกิดจาก
ความไม่ไว้วางใจซึ่งกันและกันว่า การที่คนเรายึดติดอยู่กับ
ความคิดแบบตายตัวมากเกินไปนี่เองที่เป็นภัยร้ายแรงที่น่า
กลัวมากที่สุด

วิธีการแก้ปัญหาดังกล่าวนี เราจะพบว่าโดซาคุ อิเคดะ
ได้สอดแทรกไว้ในคำปราศรัยหัวข้อต่างๆ ไว้มากแล้ว นั่นก็
คือการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างกัน การปรึกษาหารือกัน
เพราะก่อนการพบปะกัน แต่ละฝ่ายมักจะสร้างภาพลักษณ์
ของอีกฝ่ายไว้ก่อน ซึ่งส่วนใหญ่มักจะเป็นภาพลักษณ์ที่เป็น

แง่ลบมากกว่าแง่บวก

ในบทสุดท้ายของหนังสือฉบับนี้ โดซาคุ อิเคดะเสนอ
ว่าอนาคตของสันติภาพของโลกนั้นอยู่ในมือของคนหนุ่มสาว
โดยเรียกร้องให้มีการสนับสนุนให้คนหนุ่มสาวจากประเทศต่างๆ
ทั่วโลกได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างกัน มี
การศึกษาค้นคว้าวิจัยร่วมกัน มีลักษณะเป็นสากล อยู่นอก
เหนือการแบ่งแยกด้วยเขตกันพรมแดนของประเทศ รัฐ เชื้อ
ชาติ และอุดมการณ์ แทนที่จะสงวนไว้สำหรับให้ประชาชน
เดียวเท่านั้น ผลพวงการค้นคว้าวิจัยควรจะทำให้เกิดประโยชน์
แก่มวลมนุษยชาติ ผลงานที่ส่งสมมาจากงานวิชาการใน
แขนงต่างๆ ที่ต้องใช้ความรู้ความสามารถสูง จึงจะตกเป็น
มรดกร่วมกันของมวลมนุษยชาติ

นี่คือสาระสำคัญส่วนหนึ่งของหนังสือที่ผู้เฝ้ามองสันติภาพ
ทุกท่านควรอ่านเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะผู้ที่ได้ติดตามผลงาน
ของโดซาคุ อิเคดะที่ตีพิมพ์ในเมืองไทยแล้ว 2 เล่มดังกล่าว
ข้างต้นคงจะรู้สึกปิติที่ได้สัมผัสกับข้อเขียนอันละเอียดอ่อน
สุขุม เยือกเย็น ดังชื่อบทสนทนาพจนันท์บทหนึ่งที่ปรากฏอยู่ใน
สันติภาพนิรันดร์ ฉบับนี้ว่า สุขุมเยือกเย็นในความคิด และ
อบอุ่นอารีในจิตใจ ของผู้ที่ได้ชื่อว่าเป็นชาวพุทธที่แกร่งกล้า
เป็นนักบริหารที่จัดการกับปัญหาสันติภาพของโลกด้วยความ
เพียรสูงยิ่ง...เป็นประธานองค์กรชาวพุทธโซกา กักโกที่เชื่อว่า
มนุษย์จะต้องสามารถแก้ไขชะตากรรมของตัวเองได้เดี๋ยวนี้ ที่นี้
ไม่ใช่เพื่อฝันถึงชีวิตโลกหน้าอันเลื่อนลอย...(คำวิจารณ์ของ
จอห์น โรเดอริกส์ ชาวเอพี ในคำโปรยปกหลังของ*ชีวิตเด็กได้*
บทสนทนาระหว่างโดซาคุ อิเคดะกับอาร์โนลด์ ทอยน์บีนัก
ปราชญ์ชาวอังกฤษ)

